

СТ А Н О В И Щ Е

От: доцент, д-р, Ясен Александров Димитров; *Катедра "Бизнес администрация и маркетинг", ВУЗФ, член на научното жури за присъждане на ОНС „доктор” по научна специалност „Икономика и организация на труда”, професионално направление „Икономика”.*

Автор на дисертационния труд: Елена Димитрова Кулова

Тема на дисертационния труд:
„Значение на емоционалното благополучие на работното място за личността и организацията“

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 594 /13.03.2023г. на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Елена Димитрова Кулова се е обучавала по докторска програма от научна специалност „Икономика и организация на труда“, професионално направление 3.8. Икономика, в катедра „Човешки ресурси и социална защита“, Общикономически факултет на УНСС.

Докторантът е зачислен със заповед на Ректора на УНСС № 951 от 11.04.2019 г. в редовна докторантура, която след това със заповед на Ректора № 1559/18.06.2021г. е трансформирана в задочна. Периодът на обучение е от 2019 до 2023г.

Елена Кулова има добър опит в сферата на човешките ресурси, като е заемала длъжност Специалист човешки ресурси в три различни организации в продължение на 13 години, а преди това е била Инспектор човешки ресурси в продължение на 4 години.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представения дисертационен труд е с обем 190 страници, от които: 170 стр. основен текст, 4 страници с приложения и 7 стр. литературни източници /от български и чуждестранни автори/ с 106 позиции. Структурирана е в две части /глави/, с увод и заключение, следвайки възприетата концептуална схема за такъв род научни изследвания.

След увода е представена **първата част**, в която са изложени теоретичните основи на дисертационния труд. Тук е въведен понятийният апарат, представени са основните концептуални модели за щастието, за емоционалното и субективното благополучие. Концептуалните въпроси са разгледани през различни парадигми, тази на невронауките, на крос-културалните особености и др. В тази част е отделено внимание и на различните фактори, които се свързват с щастието: генетични, свързани с доходите, свързани с индивидуалните личностни особености, също и с вътреорганизационни фактори - офис средата, лидерството, баланс между работа и свободно време и т.н.

Във **втората част** е представено емпиричното изследване на дисертационния труд. Тук е направен анализ на резултатите и са очертани възможните практически приложения на изводите от изследването. Задълбочено е представен обхватът на изследването, коректно са описани изследваните променливи и са доказани различни корелационни връзки на щастието с конкретни вътреличностни и организационни фактори.

3. Оценка на получените научни и научноприложни резултати

Дисертационното изследване е актуално и задълбочено. То се вписва във формиращото се съвременно направление в управлението на човешките ресурси, където се отделя все повече внимание на въпроса за щастието и благополучието на служителите. Целите и задачите, обектът и предметът на изследване, авторските тези и хипотезите са ясно формулирани в началото на текста и убедително обосновани и доказани чрез анализ на резултатите от изследването в края. Реализираните изследователски резултати обосновават теоретическата и метеорологическата състоятелност на дисертационния труд.

4. Оценка на научните и научноприложни приноси

Дисертационният труд се отличава с постижения, както на научно, така и на приложно равнище, които могат да се систематизират в следните направления:

- Извършен е всеобхватен и целенасочен теоретичен анализ на концепцията за щастието и благополучието и е очертал тяхната роля за служителите на съвременните организации.
- Недвусмислено е потвърдена корелационната връзка между щастието, емоционалното благополучие и благополучието на работното място, като се използвани статистически данни от десет европейски държави.
- На база на данните представени в изследването, са очертани значителните разлики в средните стойности на щастието и благополучието на работното място, които България има в сравнение със Словения, Словакия, Хърватия, Чехия, Естония, Финландия, Франция, Литва и Унгария.
- Направен е анализ на връзките на щастието и субективното благополучие с такива организационни и обществени фактори като тип организационно лидерство, доверието, социалното благополучие, доход, образованието и субективното общо здраве.
- Представен е анализ, който свързва високите нива на усещане за щастие и субективно благополучие с ангажираността на служителите към организационните цели и склонностите им да поемат допълнителни задачи и отговорности. Това по мое мнение е един от най- значимите приноси, защото той отива отвъд индивидуалното благополучие на служителите и прави връзката на благополучието организационната ефективност, което е една сравнително по- малко изследвана и много актуална проблематика.

5. Оценка на публикациите по дисертацията: Докторантът е представил 3 публикации /два доклада на научни конференции и една статия в онлайн списание, свързани с проблематиката на дисертационния труд. Техният

обем и тематична насоченост допълва и популяризира реализираните научни постижения.

6. Оценка на автореферата: Като обем авторефератът е от 92 стр., (46 на български и 46 на английски). По съдържание и структура той отговаря на утвърдените изисквания и стандарти. В него коректно и пълно е очертано съдържанието на отделните части на дисертацията, последователно и систематично са формулирани приносите на докторанта в разработваната проблематика, коректно са посочени публикациите.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси: Препоръчвам на Елена Димитрова Кулова по - активно присъствие в академичните социални мрежи от типа на ResearchGate, Academia и др. където да популяризира резултатите от своите изследвания и базираните на тях публикации. Също така, с оглед отличното владение на английски език препоръчвам да се положат усилия за превод на части от дисертацията и тяхното публикуване в европейски списания.

8. Заключение: Спазени са изискванията на ЗРАСРБ и на правилниците за неговото прилагане на МОМН и на УНСС за подготовката на докторанта Елена Димитрова Кулова. Затова **представям положителното си становище** и убедено гласувам за присъждането на образователната и научна степен „Доктор” на Елена Димитрова Кулова по научна специалност „Икономика и организация на труда”, професионално направление 3.8 „Икономика”.

Дата: 20.04.2023/, гр. София

Подпис:

STANDPOINT

From: Associate Professor, Yassen Alexandrov Dimitrov Ph. D.;
Department of "Business Administration and Marketing", VUZF, member of
the scientific jury for conferring the educational and scientific degree "Doctor
of Economy" 3.8 in the scientific specialty "Economics and Labor

Organization".

Author of the dissertation and Ph.D. candidate: Elena Dimitrova Kulova

Topic and title of the dissertation:

„IMPORTANCE OF EMOTIONAL WELL-BEING IN THE WORKPLACE FOR THE INDIVIDUALS AND THE ORGANIZATIONS“

Presenting the standpoint as part of the of the scientific jury for the defense of the dissertation thesis based on Order № 594 /13.03.2023 of the Rector of UNWE.

1. Information about the Ph.D. candidate

Elena Dimitrova Kulova was enrolled in a doctoral program in the scientific specialty "Economics and Labor Organization", professional direction 3.8. Economics, in the Department of "Human Resources and Social Protection", Faculty of General Economics of the UNWE.

The Ph.D. candidate was enrolled by the order of the Rector of UNSS No. 951 of 11.04.2019 firstly in a regular form of doctoral studies, which then by order of the Rector No. 1559/18.06.2021. has been transformed into part-time. The study period of the doctoral studies was from 2019 to 2023.

Elena Kulova has a good work experience in the field of human resources, having held the position of Human Resources Specialist in three different organizations for 13 years, and before that she as a Human Resources Inspector for 4 years.

2. General characteristics of the dissertation thesis

The presented dissertation has a volume of 190 pages, of which: 170 pages of main text, 4 pages of appendices and 7 pages of literary sources /by Bulgarian and foreign authors/ with 106 items. It is structured in two parts

/chapters/, with an introduction and a conclusion, following the adopted conceptual scheme for this kind of scientific research..

After the introduction, the first part is presented in which the theoretical foundations of the dissertation work are presented. Here the conceptual apparatus is introduced, the main conceptual models for happiness, emotional and subjective well-being are presented. Conceptual issues are examined through different paradigms, that of neuroscience, of cross-cultural peculiarities, etc. In this part, attention is also paid to the various factors associated with happiness: genetic, related to income, related to individual personality characteristics, also internal organizational factors - office environment, leadership, the balance between work and free time, etc.

The second part presents the empirical research of the dissertation work. Here the results are analyzed and the possible practical applications of the research findings are outlined. The scope of the research is thoroughly presented, the studied variables are correctly described and various correlations of happiness with specific internal personal and organizational factors are proven..

3. Evaluation of the scientific and scientific-applied results

The dissertation research is up-to-date and thoroughly explores the issues presented in the title. It fits into the emerging modern trend in human resources management, where more and more attention is paid to the issue of employee happiness and well-being. The goals and tasks, the object and subject of research, the author's theses and hypotheses are clearly formulated at the beginning of the text and convincingly justified and proven by analysis of the research results at the end. The realized research results justify the theoretical

and meteorological validity of the dissertation work.

4. Evaluation of scientific and scientific-applied contributions

The dissertation work is distinguished by achievements both at the scientific and at the applied level, which can be systematized in the following directions:

- Presents a comprehensive and focused theoretical analysis of the concept of happiness and well-being and outlines their role for employees in the modern organizations.

- It unequivocally confirms the correlations between happiness, emotional well-being and well-being at work, using statistics from ten European countries.

- Outlines the existing differences in average happiness and well-being and, based on data presented in the survey, compares Bulgaria with countries such as Slovenia, Slovakia, Croatia, Czech Republic, Estonia, Finland, France, Lithuania and Hungary.

- Relationships of happiness and subjective well-being with such organizational and societal factors as organizational leadership, trust, social well-being, income, education, and subjective general health were analyzed.

- An analysis is presented that links high levels of happiness and subjective well-being with employees' commitment to organizational goals and their propensities to take on additional tasks and responsibilities. This, in my opinion, is one of the most significant contributions, because it goes beyond the individual well-being of employees and makes the connection between well-being and organizational effectiveness, which is a relatively less researched and very topical issue.

5. Evaluation of dissertation related publications: The doctoral student has presented 3 publications/two reports at scientific conferences and one article in an online magazine related to the issues of the dissertation work. Their volume and thematic orientation complements and popularizes realized scientific achievements.

6. Evaluation of the abstract: The volume of the abstract is 92 pages (46 in Bulgarian and 46 in English). In terms of content and structure, it meets established requirements and standards. It correctly and completely outlines the content of the individual parts of the dissertation, consistently and systematically formulates the doctoral student's contributions to the issues under development, correctly indicates the publications.

7. Critical notes, recommendations and questions: I recommend to Elena Dimitrova Kulova a more active presence in academic social networks such as Research Gate, Academia, etc. where she should promote the results of his research and the publications based on them. Also, in regard to her fluend English, I recommend that efforts should be made to translate parts of the dissertation and publish them in International Journals specialized in HR.

8. Conclusion: All the regulatory requirements of the Education Law and the of the Ministry of the Education and Culture and the National Academy of Sciences for the preparation of the doctoral student Elena Dimitrova Kulova have been met. Therefore, **I give my positive assessment and I vote „YES“** for awarding the educational and scientific degree "Doctor" to Elena Dimitrova Kulova in the scientific specialty "Economics and Organization of Labor", professional direction 3.8 "Economics".

Date: 20.04.2023/, Sofia

Signature: